

**УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ"ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ: (П)
(ИВАН ХРИСТАНОВ)**

(Дата на утвърждаване 08.04.2026 г.)

У К А З А Н И Я

**за подпомагане на рибопроизводители, отглеждащи сладководна риба,
чрез минимална помощ de minimis съгласно Регламент (ЕС) 717/2014
през 2026 г.**

1. Правно основание

1.1. Регламент (ЕС) № 717/2014 г. на Комисията, за прилагане на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите, изменен с Регламент (ЕС) 2023/2391;

1.2. Чл. 11, ал. 2, т. 3, Чл.12, ал. 2, т. 1, б. "а" от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и чл. 4а, ал. 4 от Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА).

1.3. Решение на Управителния съвет (УС) на ДФ"Земеделие" с Протокол № 254 от 16.02.2026 г.

2. Обхват, условия и размер на подпомагане

2.1. Направление за подпомагане:

Подпомагат се производители, развъждащи и отглеждащи сладководни видове риби:

- шаранови (включително толстолоб, амур, сом и други сладководни видове риби);
- есетрови;
- пъстървови.

2.2. Размер на помощта:

2.2.1. Бюджет на помощта: **определя се с Решение на УС след приемане на заявления.**

2.2.2. Общият размер на предоставените на един бенефициер помощи *de minimis* не може да надхвърля **40 000 евро** за период от три последователни данъчни години (2024 г. – 2026 г.). Максималният размер на помощта *de minimis* за едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне (когато преобразуването е извършено след 01.01.2014 г.), не може да надхвърля **40 000 евро** за период от три последователни данъчни години (2024 г. – 2026 г.).

2.2.3. Помощта е част от производствените разходи по отглеждане на сладководни видове риби. Подпомагането е насочено за покриване на част от разходите за закупуване на фураж за изхранване на сладководни видове риби.

2.2.4. Размерът за подпомагането се определя на база реално закупен и използван фураж (зърнени фуражи и смеси, специализиран комбиниран и екструдирани фураж за риба) за отглеждането на сладководни риби (шаранови, есетрови, пъстървови и други сладководни видове в землени или бетонни басейни, язовири, садки и рециркулационни системи). Количествата на закупения фураж се доказват с фактури, след административна проверка на декларираните по реда на чл. 27, т. 1 от ЗРА данни за 2025 г.

2.2.5. Размерът на помощта е не повече от 60 евро на тон закупен и използван фураж.

2.3. Допустими разходи за помощта:

2.3.1. Държавната помощ се предоставя за поемане на част от разходите за закупуване на фураж за отглеждане на сладководна риба (*шаранови, есетрови, пъстървови и други сладководни видове риби*):

а) зърнени фуражи и смески на основата на пшеница, ечемик и царевица с добавка на слънчогледов или соев шрот;

б) специализиран комбиниран и екструдирани фураж за риба (вкл. гранули/пелети с подходящ размер за съответната възрастова група).

2.3.2. Допустимото количество фураж за подпомагане се определя на базата на количеството закупен и използван фураж за 2025 г., деклариран по реда на чл. 27 от ЗРА и количеството закупен фураж по фактури за 2025 г., като се взема по-ниската от двете стойности.

2.3.3. Количеството фураж допустимо за подпомагане по т. 2.3.2. не може да превишава количеството на произведената риба през 2025 година, декларирано по реда на чл. 27, т. 1 от ЗРА, с прилагането на следния коефициент за използван фураж според видовете риба:

- 1,2 за пъстървови видове риби;

- 1,5 за есетрови риби;

- 2,5 за шаран;

- 1,5 за други сладководни видове риби отглеждани в садки и рециркуляционни системи;

- 2,5 за други сладководни видове риби отглеждани в басейни и язовири.

В случаите на отглеждане на есетрови видове в произведената риба през 2025 година се включват и нереализираните количества/маточното стадо.

3. Ползватели:

3.1. Помощ се предоставя на еднолични търговци и юридически лица, развъждащи и отглеждащи сладководни видове риби, **регистрирани по реда на чл. 25, ал. 1 от ЗРА и на чл. 137, ал. 1-10 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), които са декларирали в Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) по реда на чл. 27, т. 1 от ЗРА производство на риба през 2025 г. и са декларирали използвания фураж.**

3.2. Едноличните търговци и юридическите лица е необходимо да бъдат регистрирани по реда на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

3.3. По мярката се подпомагат лицата по т. 3.1., които:

а) нямат изискуеми задължения към ДФ „Земеделие (ДФЗ). При наличие на изискуемо и ликвидно вземане на ДФЗ срещу кандидатстващите, помощта се прихваща съобразено с размера на задълженията им;

б) са регистрирани по реда на чл. 137, ал. 1-10 от ЗВД;

в) са регистрирани по реда на чл. 25, ал. 1 от ЗРА преди **2025 година (до 31.12.2024 г.);**

г) не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност;

д) не са в производство по ликвидация.

3.4. Специфични изисквания:

3.4.1. Под понятието „**едно и също предприятие**” по т. 2.2.2. на настоящите указания означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения, съгласно чл. 2 на Регламент (ЕС) № 717/2014:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие;

д) предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) – г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

3.4.2. При наличие на преобразуване, съгласно чл. 3, параграф 8 и 9 от Регламент (ЕС) 717/2014:

а) В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи *de minimis*, предоставяни на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ *de minimis*, отпусната на новото предприятие или на придобиващото предприятие, не води до превишаване на тавана или националния лимит. Помощта *de minimis*, предоставена законно преди сливането или придобиването, остава правомерна.

б) Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта *de minimis*, отпусната преди разделянето, се предоставя на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта *de minimis*. Ако такова предоставяне не е възможно, минималната помощ се разпределя пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.

4. Ред за кандидатстване:

4.1. Лицата по т.3 от настоящите указания кандидатстват в Областните дирекции (ОД) на ДФЗ отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане” (ПСМП) **по постоянен адрес** на едноличния търговец (*при кандидатстване на ЕТ*) и по седалището на юридическото лице (*при кандидатстване на ЮЛ*). Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

4.2. Областната дирекция оформя документите в съответствие с настоящите указания, приложимите образци и процедура за прилагане на помощта.

4.3. След обобщаване на приетите заявления, ДФЗ определя размера на помощта на всеки бенефициер, при спазване условията по т. 2 от настоящите указания. Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на утвърдения бюджет по схемата, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размера на помощта на всеки заявител.

4.4. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

4.5. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на рибопроизводителите, бенефициери по схемата за подпомагане.

4.6. Помощта се изплаща по посочената IBAN сметка на бенефициера по помощта.

5. Документи за предоставяне на помощта:

5.1. Кандидатите прилагат следните документи:

а) заявление, генерирано от системата, в което се декларира:

- ЕИК (*за ЕТ и ЮЛ*)
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;
- размер на получена друга минимална помощ от 01.01.2024 г. по Регламент (ЕС) № 717/2014;
- размер на отпусната друга минимална помощ от 01.01.2024 г. по други регламенти за помощи *de minimis*;
- наличие на свързаност по т. 3.4.1., във връзка с т. 2.2.2. на настоящите указания.

- наличие на обстоятелства по преобразуване по т. 3.4.2., във връзка с т. 2.2.2. на настоящите указания: сливане/придобиване/разделяне (когато преобразуването е извършено след 01.01.2014 г.);
 - наличие на регистрация по чл. 25, ал. 1 от ЗРА (посочва се номер и дата на удостоверението за регистрация);
- б)** решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за кандидатстване по схемата *(не се отнася за ЕТ)*;
- в)** копие на оригинална фактура за направените разходи за закупения фураж по т. 2.2.4. **Фуражът следва да бъде закупен от доставчици, регистрирани съгласно Закона за фуражите и/или от доставчици от друга държава - членка на Европейския съюз;**
- г)** копие на платежен документ за извършено плащане по представените фактури;
- д)** пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице;
- е)** удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата;
- ж)** копие на удостоверение за регистрация по чл. 25, ал. 1 от ЗРА;
- Документите по т. 5.1. „в“ се представят на български език или преведени от лицензиран преводач, чийто подпис е нотариално заверен.**

5.2. Документи, издадени служебно в резултат на извършени проверки от отдели ПСМП.

- а)** извлечение от регистър „Лоши вземания“ в ИСАК, удостоверяващо дали бенефициера има изискуеми задължения към Фонда.
- б)** разпечатка от ВетИС, удостоверяваща регистрация по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.
- в)** разпечатка от проверка в Търговския регистър, удостоверяваща наличие или липса на открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност и проверка за производство по ликвидация (за ЮЛ и кооперациите).
- г)** разпечатка, удостоверяваща, че доставчика/доставчиците има регистрация по Закона за фуражите

5.3. Фактурите по т. 5.1. „в“ от настоящите указания следва да бъдат издадени в периода 01.01.2025 до 31.12.2025 година. Копията следва да бъдат заверени с подпис и печат от кандидата. След заверяване на копията, оригиналните документи се връщат на кандидата за подпомагане.

6. Контрол:

6.1. Отдел „ПСМП“ извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението.

Извършва се административна проверка на декларираните по реда на чл. 27, т. 1, букви а) и д) от ЗРА данни за 2025 г. за:

- вида и количествата на произведената риба, с цел установяване, дали кандидатът за подпомагане е активен рибопроизводител през 2025 година на видовете, за които кандидатства, както и за определяне на допустимото количество фуражи, при съблюдаване коефициентите по т. 2.3.3. на настоящите указания;

- количествата на използваните фуражи за риба (с цел установяване на декларираното количество използвани фуражи за риба).

6.2. Проверката по т.6.1. се извършва преди предоставяне на помощта.

6.3. За извършването на проверката по т. 6.1., ДФЗ изисква служебно от ИАРА информация за производството на риба през 2025 г., количествата на използвания фураж, подадена от производителите на риба, съгласно чл. 27, т. 1 от ЗРА от регистъра на рибовъдните стопанства, воден от Агенцията. ИАРА предоставя на електронен носител и копия от формулярите, подадени от кандидатите за подпомагане. Информацията се предоставя преди предоставяне на помощта.

6.4. Дирекция „КСП” извършва административна проверка по документи на случаен принцип на 10 % от бенефициерите.

6.5. ДФЗ контролира общата стойност на изплатените помощи да не надхвърля **40 000 евро** на едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне) за три последователни данъчни години (2024 г. – 2026 г.), на база декларациите в заявлението обстоятелства по т. 5.1. б. „а“ от настоящите указания.

6.6. При липса на информация, изисквана по т. 6.3., за произведени количества риба и използван фураж през 2025 година, не се предоставя помощ по настоящата схема за подпомагане.

7. Отговорности:

7.1. При деклариране на неверни данни и представяне на неистински документи, **включително при анулирани фактури**, вземането на Фонда става изискуемо и бенефициерът възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

7.2. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ “Земеделие“ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

8. Срокове на помощта:

8.1. Срок за подаване на заявленията в отдел „ПСМП” към областните дирекции на ДФ ”Земеделие” - **от 20 април до 08 май 2026 г.**

8.2. Срок за изплащане на средствата – **до 22 май 2026 г.**

8.3. Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

9. Спазване на правилата за държавни помощи

9.1. Помощта, съгласно тази схема е минимална помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз и националното законодателство.

9.2. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ ”Земеделие” е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето на помощта.

За МЗХ:

Заместник-министър: (П)
Ивана Мурджева

Заместник-министър: (П)
инж. Николай Василев

За ДФ ”Земеделие”:

Изпълнителен директор: (П)
Ива Иванова